إعراب المجرور

Yusuf İslam Dağdelen

Harf-i cerden sonra gelen kelimenin cer dışında ikinci bir irabı da vardır. Cer mahall-i karîb olup, ikinci irab mahall-i ba'îddir. Mecrur olan ifadelerin birincil irabı cer iken ikincil irabları aşağıdaki gibidir:

مجرور الزوائد و"رب"

Zaid harf-i cerlerin ve رُبَّ'nin (ikincil) irabı harf-i cer gelmeden önceki hâli üzeredir.

كَفَى بِاللهِ شَهِيدًا ◀ كَفَى اللّٰهُ شَهِيدًا
mecrur car — *fail (merfu)*

مَا جَائَنِي مِنْ اَحَدٍ ◀ مَا جَائَنِي اَحَدٌ
mecrur car — *fail (merfu)*

مجرور حروف الاستثناء

İstisnâ harflerinin (ikincil) irabı إلا 'dan sonraki müstesnâ gibidir.

جاء القوم خلا زيدٍ ◀ جاء القوم إلا زيدًا
mecrur car — *müstesnâ*

مجرور لولا و"لعل"

لَوْلاَ ve لعل 'nin mecrûru (ك) mübtedâ olup sonraki ifâde (موجود) haberdir. Yani mecrurun (ikincil) irabı mübteda üzere merfudur.

لولاك موجود لهلك زيد
mecrur car — *mahzuf haber* — *mübteda*

لعل زيدٍ قائم
car mecrur haber — *mübteda*

2

إعراب المجرور

Yusuf İslam Dağdelen

Harf-i cerden sonra gelen kelimenin cer dışında ikinci bir irabı da vardır. Cer mahall-i karîb olup, ikinci irab mahall-i ba'îddir. Mecrur olan ifadelerin birincil irabı cer iken ikincil irabları aşağıdaki gibidir:

مجرور ما عدا هذه السبعة

MAHALLEN MENSUBTUR:

إن كان الجار " في" أو بمعناه

في **veya** في **manasında ise mecrurun (ikincil) irabı mef'ûlün fih olarak mahallen mansûbdur.**

صليت في المسجدِ - بالمسجد

mecrur car — mecrur car

mefulun fih üzere mansubdur.

إن كان الجار " الام" أو بمعناه

لام **veya** لام **manasında ise mecrurun (ikincil) irabı mef'ûlün li-eclih olarak mahallen mansûbdur.**

ضربت زيدا للتأديبِ

mecrur car

mefulun leh üzere mansubdur.

كيمه عصيت

mecrur car

إن كان الجار عدا " في" و"الام"

لام **veya** في **değilse mecrurun (ikincil) irabı mef'ûlün bih ğayri sarih olarak, mahallen mansûbdur.**

ذهبت الى البيت

mecrur car

mefulun bih ğayrı sarih üzere mansubdur.

NOT: *Mefulün bih gayr-i sarih ise "açık olmayan mefulün bih "anlamına gelir. Çünkü harf-i cerden dolayı açıkça nasb alametini alamaz.*

إذا أُسند المتعلق الى الجار لمجرور

Müteallak harf-i cer vasıtasıyla mecrûra isnâd edildiğinde o mecrûr ikincil (irabı) nâib-i fâil olarak mahallen merfû olur.

مُرَّ بزيد

müteallak — car-mecrur (naibi fail)

naibi fail olarak mahallen merfudur.

8.